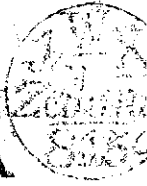

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Januarius 24-dik napján, 1815-dik esztendőben.

Spanyol Ország.

Abban a szempillantásban, (igy szól a' la Gazette de France czimű Párisi újság levél a' Madridi Zsurualok után ezen Birodalomnak hadi környülállásiról) mellyben az Angliai újság levelek igen szomorú és ártalmás híreket terjesztenek ki északi Amérikanak nevezetes Országáról *Mexicoról*, a' Spanyol Ország Kormányzék, az odavaló Vice Királynak *Don Celleja Felixnek* egy tudósítását tétette közönségesse, melly szerént az ott lévő Királyi hadi seregek tellyes győzedelmet vettek a' pártosokon, az Acapulcoi nevezetes erősséget vissza vették, és azon sántzokat, mellyek a' Mórelosi partos papoknak hatalmokban voltak, öszve rontották. A' partosok minden tábori fekvésekből ki üzettek a' Chapulai nagy tón kívül új Galliciában, a' hol mivel igen erős fekvésben voltak, az azon környékben táborozott kir. hadi seregeken egy kevés győzedelmet vettek, ugy annyira, hogy a' Vice-Király kéntelen volt *Don Joseph de la Cruz* fő vezérnek meg parantsolni, hogy minden hadi erejét öszve húzza, a' kevés hasznú posztokat el hadja, és azon meg erősített szigetet, mellyben a' pártosok magokat bé sántszolták, támadja meg 's a' t. Ez a' tudósítás még a' múlt 1814-dik esztendőben, Junius 16 dik napján adatott ki.

Ezzel ellenkező és újabb, t. i. 27-ik Novembori tudósítást lehet az Angliai újság levelekben olvasni, melly szerént déli Amérikanak *Quito* és *Lima* népes tartományoknak fülökbe menvén az, hogy a' Kir. hadi seregeket *Belgrano* partos Generális a' Buenos-Ayresi truppoknak segítségével Peruvianak felső részében nagyon meg verte légyen, a' Spanyol Kormányzékától el pártoltak — A' Lima Vice Király *Adascal*, és a' Quitoi Generál Kapitány *Fralas-Montes* Guayaquilbe futottak, mellynek lakosi az anyaországnak hívségében még eddig meg maradtak. Az új Grenadai országnak fő városában Carthagenában az új Constitutiót az oda való Congressus elvégzette, 's feállította, és a' végre hajtó hatalmat nem egy előülőre, hanem három személyre bizta.

A' múlt esztendőben, Béts városában meg holt Sziciliai Királyné, *Mária Karolina* Austriai fő Hertzeg Asszony, néhai Mária Trézia egyik kedves leánya lelkének meg boldogulásáért, halottakért való szent mise tartatott. Ennek a' meg boldogult Királynénak egyik leányát *Maria Antonia Tereziát*, a' most uralkodó VII. Ferdinand Spanyol Király vette el feleségül, de ez 1806-dik esztendőben, Majus 20-ik napján meg holt — Ezen a' meg holtért való szent misén mind maga a' Király, mind az egész Kir. familia jelen voltak.

vén, hogy azok a' kerületek is, a' mellyeken keresztül marsiroztak egyet értettek volna a' pártosokkal, melly miatt minden lakosokat, minden nemre és korra való tekintet nélkül kardra hányták, és mivel a' szörnyű éhség őket kinzotta, egy igen nagy basu Mandarint meg ölték, 's meg ették."

"A' Chinaiak felette babonás emberek, és azt tartják, hogy minden dolgaikban láthatatlan valóságok folynak bé. Közönségesen azt beszéllették, hogy abban a' szempillantásban, mellyben a' Csász. hadi seregek a' pártosokkal szemközbe állottak, egy férfi jelent volna még a' felhőben, kinek egész állása és szózatja igen haragos volt, mellyet a' pártosoknak vezérek látván szörnyű halált holt — Ez az égi valóság a' mint mondják, olly személy, a' ki életben különös virtusai által magát mások felett megkülönböztette, 's arra nézve az istenek közzé számláltatott — Más résztől azt állatja a' pártosoknak vezére, kinek neve Lin, hogy ez 1000 esztendővel ennek előtte már élt, és igen nagy vitéz ember lett volna, és hogy az ő lelke egyik testből a' másikba ment volna (a' lelkeknek egyik testből más testbe való költözését egy igen híres és tudós Görög Filozofus *Pythagoras* kezdete leg elsőben tanítani, a' ki a' Kristus előtt 540 esztendővel élt vala e' világon. Ezt az ő értelmét azok védelmezték leg inkább, a' kik a' léleknek halhatatlanságáról meggyőződtek) Folytatását mászszor.

Nagy Britannia.

Az a' békekesség, mellyet a' Gentben Flandsiának fő városában a' békekességre vezető Congressusnak tagjai, tudni illik, az Anglia Országi, és északi Amerikai követek szerzettek rala a' múlt December 20-dik napján, következő tzi-kkelyeket foglal magában. 1). Ezen tzi-kkelynél fogva leg ottan minden ellenségeskedések szünyenek meg, mihelyt ezt a'

békességes traktát mind a' két részt ratificálni fogja, és azok a' tartományok, a' mellyeket egyik rész a' másiktól el vett, adattassanak vissza, a' Passamagnadi Bayban lévő szigeteken kívül, mellyek mind addig annak a' Hatalmasságnak kezében maradjanak, melly azokat el foglalta, míg a' későbbi traktában meg fog határozódni, kihez tartozzanak — 2). Míhelyt ezt a' békekességes traktát mind a' két rész ratificálni, avagy meg erősíteni fogja, mind a' két Hatalmasság úrmádájához, hajó seregeihez, hadi tisztjeihez, jobbágyihoz, és polgárihoz küldtessen parantsolatot a' végre, hogy minden ellenségeskedéstől szünyenek meg, és hogy azoknak a' panaszoknak eleit lehessen venni, mellyek ezen traktának ratificatiója után a' tengeren el raboltatott hajók miatt támadhatnak, mind a' két rész abban egyezett meg, hogy minden hajók és portékák, mellyek a' ratificatió után 12 nappal, Amérikanak egész északi partján a' 23-dik grádustól az 50-ikig észak felé, és napkeletől az Atlantikum tengerben, a' Greenvichi tsillagvisgáló toronytól számlálván, el raboltatnak egymásnak adják vissza; ez a' harmintz napokból álló szabad idő, az Atlantikum tenger minden részének észak felé az Aequatortól és ugyan annyi napokkal az Angliai és Irlandiai kanálisig, a' Mexikói és minden napnyugotti részeknek; az északi tengernek és a' közpöntengernek minden részeinek 40 nappal; az Atlantikum tengernek dél felől az Aequatortól, azaz, a' föld közép abroncsától, a' jó reménység sokáig 60; dél felől minden egyebb környékeknek 90; végre a' föld kerekésgé minden egyebb részeiben, minden ki fogás nélkül, 120 napokig tartson — 3). ez a' tzi-kely a' két részről való foglyoknak ki adattatásokat is érdeklí. — 4). ez a' tzi-kely a' Passamaqua dy Bayban lévő szigeteket is illeti; mindenik hatalmasság nevezzen ki egy Commissáriust, annak meg-

határozására, kit illessenek ezek a szigetek, az 1783-dik esztendőbeli trakta szerént. Hogyha ezek a Commissáriusok abban meg nem egyezhetnek, annak meg határozása egy szövetséges hatalmasságra bízattason — az 5-dik, 6-dik és 7-dik tikkelyek azokat a határ lineákat érdeklik, mellyek 1783-dik esztendőbeli traktában meg voltak határozva. Ez a linea a Sz. Lörintzi folyó vizen és külömbkülömbfele tavakon keresztül vonattasson. E' szerént csak azt kell meg határozni, hol kell ezt a közép lineát elkezdeni, melly szigetek illessék e két hatalmasságokat — 8). Ebben a' tikkelyben az határozatlik meg, hogy a' Commissáriusok, Indzenörök, és alsóbb rangú tisztviselők kineveztessenek, és hogy az ő fizetések is meg határozatasson. 9). ez a' tikkely az Indusokat érdekli. Már abban meg egyezett mind a' két rész, hogy az Indusokkal meg bekelljenek, őket előbbi jussaikba vissza tegyék, azokba a' jussokba t. i. a' mellyeket a' háború előtt birtanak mindazáltal előre feltévé, hogy ők minden megtámadástól magokat meg ójják és tsendesen viseljék. 10). Mind a' két hatalmasság arra kötelezi magát, hogy mindent állhatatosan arra fog fordítani, hogy az Afrikai rabszolgákkal való kereskedéséről le mondjon. 11). mihelyt ezt a' békeséges traktát mind a' két rész ratificálja, és azon ratifikáziót feltseréli, azonnal azon trakta kötelező leszen. A' ratifikáziók négy holnap alatt, az aláírás után számálván, vagy ha lehetséges lehet, még idejében is, tseréltesenek fel Washingtonban — Ebben a' traktában, a' mint a' Morning-Chronicle Londoni zsrnálnál elő adja, a' Misfissippi folyóvizen való hajókázásról, a' napkeleti Indiara való kereskedésről, a' matrózoknak erőszakos verbuálásáról, a' meg szállásnak jussáról, a' tengereken való jussokról, a' kipótólásokról; és több ezekhez hasonló tárgyakról, semmi emlékezet nem tétett. Az a'

szövetséges hatalmasság, a' ki ebben a' dologban közben járó legyen, nem nevezetik; néhány Londoni Zsrnások Auszriát nevezik.

Abban a' Westminsteri gyűléslésben, mellyhen azon városnak lakosi azt végzettek vala, hogy a' tehetségre és jövedelemre vetett adó ellen a' Parlamentumnak iestantzia adattasson bé, Sir Francis Burdet a' nagy hó miatt Londonban meg nem jelenhetvén személyesen, írásban adta bé azon végzés ellen való értelmét, és mivel azon végzés szabad tetszés szerént, és szorosán tétetődött, azt gyalázatos igazságtalanságnak nevezte. Azon taxa bé szedőinek szabad akarajok ellen is sokat szóllott, kiváltképen azért, hogy ők a' beszédett pénzről med eddig sommi számot nem adtak. — Az el múlt 1814-dik esztendőben N. Britanniának fő városában Londonban mind öszve 20,170, ember született és 19,788 temettetett el. A' meg holt gyermekek közt 8,545 volt két esztendőskön alól A' meg holtak közt egy ember 111 esztendőt töltöttel.

A' Dublini teátrumban a' mult esztendő utolsó napjaiban egy kutya miatt nagy zenebona, fok szerentsétlenség és pusztítás történt. Azon napon t. i. egy (der Wald von Bondy) a' Bondy erdő második játék játszottatott. Ebben a' játékban egy kutyának is meg kellett volna jelenni, és mivel meg nem jelent, a' játékszinnek alsó részében volt nézők nagy sugással kívánták annak meg jelenését; a' zenebona Dec. 23 dik napjáig tartott, mind addig, míg a' katonák a' zenebonáskodókat fegyveres kézzel onnan ki hajtották volna. Dec. 24-dik napján a' theatrum Directora Jones úr a' különös lözsiknak tornáczába egynehány személyt le árestáltatott; Dec. 26-an este a' politziai tisztviselők közzül a' fenn nevezett Director kérésére egy kompánia katonát küldöttek a' theatrumba. Lord Whitvort Dublin városának fő-

kormányozója, a' fő polgármesternek azt izente, hogy ő e' dolgot helyben nem hagyhatja, és a' katonaságnak meg parantsolta, hogy a' teátrum falain belől bé ne menjenek, és a' halgatókat meg ne háborítsák — Dec. 27 én, a' miut előre sokan el látták, példa nélkül való zenebonatámadt a' játék néző házban, minden függő gyertyatartók, minden tükrök, rostélyok a' lózsikban letépettek, össze törtettek, a' játék szim alsó részére (parterre) le hányattak, az ülőszékek össze rontattak, a' múzsika szerszámok össze törtettek, és mind addig nyughatatlankodtak, míg a' teátrum Directora magát arra nem kötelezte, hogy ő a' nézőktől személyesen engedelmet fog kérni.

Olasz Ország.

A' közelebbi mult postanapon u. m. Jan. 20 kán költ M. Kurinak 6-dik darabjában említettük, hogy a' Bétsi Congressus Genova városát 's annak minden tartományait a' Fels. Szardíniai királynak Victor Emmanuelnek adatta, és hogy a' múlt Dec. 26 án azon volt respublikának tanácsa hivataljat le is tette. Ez a' volt a' republika 6 olasz mértföldet foglal a' maga kerületében, annak fő városa Genúa igen pompás épületeire nézve Genúa la superba-nak neveztetik; minden útszái szorosak, és görbék, a' Stada nuova új útszán kívül; igen népes város, szép kikötő helye van, mellyben sok gályák tartattak; a' lakosok jó hajósok, és nagyon kereskednek 's a' t.

Ezen városnak által adatása után Dec. 7 ikén a' királyi Commissárius maga is odament, a' ki annak fő embereit maga eleibe hivatván a' Fels. Szardíniai királynak hozzájuk való kegyelmes hajlandóságáról őket bizonyossakká tette. Ezen a' napon a' Fels. királynak következő levele tétett ottan közönségesse:

Mi Victor Emmanuel, Isten kegyelméből Szardíniai, Crprusi és Jeruzsalmi király, Szábuudiai és Genuai Hertzeg és Piemonti Fejedelm. A' midőn az Európai Fels. Fejedelmeknek meg egyezése-

ből ezen Mi új Státusainkat el foglaljuk, nagy örömmel emlekezünk azon nagy hasznokról, mellyek ti reátok kedves jobbagyim! a' Mi régi népeinkkel való összekapcsoltatásból folyni fognak. Noha a' ti régi dítóségetek, és Olasz Országnek külsőmbkülömbféle időkben tett védelmezések szemünk előtt forognak: mindazáltal azokat a' hasznokat sem mellőzhetjük el, mellyek a' ti népeinkkel való összkapcsoltatástokból folyni fognak, kiváltképen hogy ha azokkal jó egyességben és békeségben élni fogtok — E' végre tetszett Mienkünk a' Mi hadi seregeinknek fő komandirozó Generalisát Gróf Ratolongo-t meg hatalmazott Commissáriusi fővel bazzátok hűdeni, 's reájuk bizni, hogy ő mállatok a' Mi képünket viselje, és titeket azon jó indulatról, melly minket ti reátok nézve lelkesít győzzön meg, és hogy ezen belső indúttal kívánt izelt annál bátrabban elérhessük, azt végzettük, hogy többüre a' ti polgártársaitok közül valasztatok egy deputatziot, a' melly azon kedvezőfégnél fogva, mellyet Mi tinektek zálogul adunk, olly intézeteket tegyen, mellyek által a' Státuszigazgatásának leg kissebb ágában is a' ti szerenteséteket eszközölni igyekezzenek, hogy annál fogva a' további intézeteket a' Mi igyekezetünk szerént megtehessék, és hogy ezen Mi új jobbagyainknak a' mi kormányunk szerént ezen uralkodásunknak első aktájában a' Mi szeretetünket megmutathassuk, azt végzettük, hogy ezen Commissionak Előülőjévé a' Mi meghatalmazott Commissáriusunkat Thon Ignátzot armadánk komandirozó Generalisát, és azen Commissionak tagjává Mauritius és Lazarus General Majorokat, Paulo Vincenzo Feralis di Castel nuovo, Marchese Paulo Palavicini, Dominico de Marini, és Luigi Carbonára 's a. t. urakat neveztük ki.

(A' többi következik)